

Referat: Bestyrelsesmøde

Virksomhed:	Museum Sønderjylland
CVR. Nr.:	30008731
Lokation:	Museum Sønderjylland - Administrationen, Aastrupvej 48, 6100 Haderslev
Dato (CET):	16-03-2026
Tidspunkt (CET):	14.30 - 18.00
Deltog:	Bestyrelsesmedlemmer: Carsten Friis Daniel Staugaard Kjeld Thrane Mette Bock Peter Sevel René Andersen Sean Rumley Direktionen: Axel Johnsen Lisbeth Kristensen Andre: Helle Gemmer
Delvis deltagelse:	Bestyrelsesmedlemmer: Signe Bekker Dhiman: Forlod mødet efter pkt. 5, Museumsprojekt Aabenraa Anni Mogensen: Forlod mødet efter pkt. 8, Orientering om driften af Historiecenter Dybbøl Banke
Deltog ikke:	
Andre deltagere::	Revisor Erik Bendtsen, BDO deltog under pkt. 4: Godkendelse af Museets årsregnskab.
Bemærkninger::	
Referent:	Axel Johnsen (adjo@msj.dk)
Publiseret af:	Lisbeth Kristensen (likr@msj.dk)

1 Godkendelse af dagsorden

Der indstilles til, at dagsorden godkendes.

Referat:

Godkendt

2 Meddelelser fra bestyrelsesleder og direktør

Der indstilles til, at orienteringen tages til efterretning.

Referat:

Bestyrelsesleder Mette Bock refererede fra de seneste ugers møder med borgmestre og kommunaldirektører om de forskellige fyrtårnsprojekter og den kommunale økonomiaftale.

Direktør Axel Johnsen orienterede om arbejdet med værdiredningsplaner, beredskab og den netop gennemførte beredskabsøvelse. Museet er i dialog med Slesvig-Holstens Notfallbund vedr. grænseoverskridende samarbejde om kulturarven i tilfælde af kriser.

AI orientede desuden om museets nye børne- og ungesyn, som præsenteres af enhedsleder Signe Schmidt Rye på juni-mødet, og om besøgtallene for Dybbøl Mølle, som tælles med i indberetningen til SLKS fra 2026.

Museet er ved at indgå en samarbejdsaftale med Århus Universitet, der indeholder nogle konkrete satsninger, bl.a. AI-bearbejdning af museets store samling af soldaterbreve fra Første Verdenskrig. Desuden skal der samarbejdes om en ny formidling af 1864 i lyset af den nye verdensorden.

Det nye Museum Wegner i Tønder åbner 1. april 2026. Den samarbejdsaftale, som MSJ og MW udarbejdede sammen i 2025, er blevet sparket til hjørne af MW på ubestemt tid. Museet deltager i åbningen.

3 Konstituering af bestyrelsen

Ifølge museets forretningsorden konstituerer bestyrelsen sig hurtigst muligt efter 1. februar efter afholdelsen af kommunale valg.

I følge Museum Sønderjyllands vedtægter §6 stk. 2 vælges næstformanden blandt de kommunalt udpegede bestyrelsesmedlemmer.

Der indstilles til, at bestyrelsen vælger bestyrelsesleder, vicebestyrelsesleder og godkender den reviderede forretningsorden.

Referat:

Mette Bock blev foreslået og blev enstemmigt valgt til bestyrelsesleder.

René Andersen blev indstillet og blev enstemmigt valgt til vicebestyrelsesleder.

Den nye bestyrelse godkendte gældende forretningsorden.

4 Godkendelse af museets årsregnskab

Årsregnskabet gennemgås af museets revisor.

Der indstilles til, at årsregnskabet godkendes.

Referat:

Museets revisor, Erik Bendtsen, BDO, gennemgik museets regnskab. Der er ingen væsentlige bemærkninger til regnskabet.

Forvaltningsrevision har i år haft fokus på, om museet overholder de retningslinjer, som er beskrevet for indkøb og prokura.

Bestyrelsen ønsker, at driftsaftalen med Haderslev Kommune sættes på dagsordenen på et kommende møde, når den er revideret.

Bestyrelsen ønsker en gennemgang af hvordan den bygherrebetalte arkæologi fungerer, inkl. økonomien samt af forholdet mellem den bygherrebetalte arkæologi og MSJs drift.

Bestyrelsen foreslår, at afskrivningen på solceller sættes til 10 år i stedet for de nuværende 40 år.

Carsten Friis spurgte, om der er kapital nok set i relation til de mange store projekter. Erik Bendtsen svarede, at det er der efter hans opfattelse, og at museet har tradition for ikke at sætte projekter i gang, før de er finansieret.

Bestyrelsen godkendte årsrapport og protokol.

5 Museumsprojekt Aabenraa

Aabenraa Kommune har den 6. marts 2026 meddelt museet, at Kommunen har besluttet at gå videre med købet af den ejendom, som Museum Sønderjyllands bestyrelse på det ekstraordinære bestyrelsesmøde den 6. februar 2026 har peget på. Købet sker for kommunens egne midler, og handlen gennemføres efter en forventet godkendelse i byrådet, formentlig den 25. marts 2026.

Til brug for den politiske behandling har Aabenraa Kommune udbedt sig Museum Sønderjyllands bestyrelses opbakning til museumsprojektet, konkret udtrykt ved en omdefinering og fremrykning af museets bevilling på 10 mio. kr. og en tilkendegivelse af vilje til at samarbejde om en plan for fundraising, der begynder nu.

Efter udsendelse af dagsorden har Aabenraa Kommune meddelt, at kommunens bevilling er inklusiv beløbet til udredning af fondsmoms. Museet har på den baggrund revideret budgeteksemplet for projektet og understreget nødvendigheden af, at projektet både reelt og kommunikativt fremstår som museets og kommunens fælles satsning, således at forhold og risici, som ikke på nuværende tidspunkt kan afdækkes, er et fælles ansvar og opgave.

Det reviderede budgeteksempel omfatter nu også overslag fra sikringsrådgiver og ingeniør foruden rådgiverhonorar på 18%.

Museets direktør og kommunaldirektør Tom Ahmt har forfattet en hensigtserklæring, der indrammer samarbejdet.

Der indstilles til, at bestyrelsen godkender dette.

Referat:

MB gjorde rede for forhandlingerne med Aabenraa Kommune om finansiering af købet af bygningen. Hun vurderede, at sagen er landet godt og understregede to for museet væsentlige pointer, nemlig at Aabenraa Kommune køber bygningen, og at Aabenraa Kommune afholder fondsmomsen.

Oplysningerne i denne dagsorden er fortrolige indtil der er sket endelig godkendelse i Økonomiudvalg og Byråd ved Aabenraa kommune.

AJ orienterede om de vedlagte eksempler på budgetter. I det senest udsendte er der indregnet overslag fra sikringsrådgiver og ingeniører på udgifterne til sikring og ombygning. Der mangler endnu en vurdering fra en brandinspektør.

AJ orienterede desuden om prioriteringerne i den vedhæftede hensigtserklæring, hvor de vigtigste punkter er:

- Aabenraa Kommunen køber bygningen
- Aabenraa Kommunen betaler fondsmomsen
- Aabenraa Kommune og museum forpligter sig til at arbejde sammen om projektet og finansieringen af dette.

Der udarbejdes en allonge til aftalerne med Fonden Franciska Clausens Samlinger vedr. deponering og overdragelse.

René Andersen roste MB og AJ for at få landet projektet. Han spurgte ind til driftsudgifterne, og AJ redegjorde for, at disse udgifter ikke forventes at afvige meget i forhold til de beregninger, der fremgår af prospektet for Kilen-projektet. Dette skal kvalificeres nærmere i forhold til det nye projekt.

Peter Sevel nævnte, at fondene ofte gerne vil have mulighed for at påvirke processen. Hvordan kan det ske, når kommunen allerede har købt bygningen? AJ orienterede om drøftelser med fonsrådgiver Niels Olsen, der havde anbefalet at fremhæve projektet som udtryk for handlekraft, bæredygtighed og rettidig omhu.

Anni Mogensen tilsluttede sig dette. Pegede desuden på, at transformationspotentialer er meget stort. AM var bekymret for, om der er afsat nok økonomi til arkitektoniske ændringer? Det kan evt. drøftes med fondene.

Carsten Friis glædede sig over, at projektet er landet godt. Spørgsmålet om, hvem der får de 60 mio. i fondsmidler på balancen, bør afklares. Desuden: Er der ledelsesressourcer nok?

AJ nævnte tre ting i fht. ressourcer:

En betydelig del af de relevante fagligheder er beskæftiget med projekterne i Tønder og Sønderborg. Det gælder også ledelsesressourcerne.

Aabenraa-projektet kan ikke tages ind i porteføljen uden at der tilføjes ekstra ressourcer.

Hvis alle fire projekter skal køre på samme tid, er det vigtigt, at kommunerne bakker op i den kommende økonomiaftale.

MB understregede, at konsekvensen ikke må være, at personalet vælter. Der er også en drift, der skal tages hånd om.

Bestyrelsen gav sin klare opbakning til projektet, der på fornemmeste vis vil bidrage til MSJs og Aabenraa Kommunes strategiske målsætninger og løfte kulturen i landsdelen.

Bestyrelsen godkendte, at den overordnede driftsmodel tilrettelægges efter det velkendte princip, hvor MSJ afholder udgifterne til drift og indre vedligehold, og Aabenraa Kommune er ansvarlig for udvendig bygningsvedligehold.

6 Orientering vedr. Helhedsplan Tønder

Afdelingschef Tobias Wung-Sung, der indgår i projektledelsen vedr. helhedsplanen for museet i Tønder, orienterer om status for projektet.

Der indstilles til at orienteringen tages til efterretning.

Referat:

Tobias Wung-Sung orienterede om status på Helhedsplan Tønder. Projektgruppen forkastede i januar Kjaer & Richters dispositionsforslag med den begrundelse, at der var allokeret for mange midler i en nybygning, vi ikke havde ønsket os, mens de nødvendige klima- og sikkerhedsforbedringer ikke var taget med.

Kjaer & Richter har anerkendt afvisningen af dispositionsforslaget og har sat en ny retning for projektet. Det er aftalt, at et nyt dispositionsforslag afleveres den 16. april 2026. Konsekvenserne for hovedtidsplanen er under beregning.

AJ orienterede om, at han i løbet af arbejdet med dispositionsforslaget havde foreslået, at Kjaer & Richer kunne overveje at flytte personale- og kontorfaciliteter til værkstedsbygningen, som er velegnet til formålet, men noget forfalden. I givet fald vil dette påføre projektet en merudgift. Denne er ved at blive beregnet.

MB understregede det gode samarbejde med Tønder Kommune.

AJ meddelte, at Kuben er hyret ind igen som bygherrerådgiver.

Orienteringen blev taget til efterretning.

7 Status på udviklingsprojekt for Gram Lergrav

Mundtlig orientering.

Museum Sønderjyllands bestyrelse har på sit møde den 10. juni 2025 godkendt planerne for en modernisering, udvidelse og relancering af det naturhistoriske museum i Gram. I den forbindelse bevilgede bestyrelsen 5 mio. kr. af museets anlægsmidler.

Museet har den 28. januar 2026 anmodet Haderslev Kommune om 12 mio. kr. i anlægsmidler til projektet foruden op til 6,5 mio. kr. i fondsmoms, jfr. økonomiaftalen s. 3.

Der indstilles til, at orienteringen tages til efterretning.

Referat:

AJ orienterede om et nyligt møde med borgmester Mads Skau, kommunaldirektør Peter Karm og Kjeld Thrane vedr. projektet og den ønskede anlægsbevilling.

Det blev på mødet aftalt, museet foretager justeringer af projektbeskrivelsen med henblik på mere udførlig beskrivelse af besøgstal og potentialer. Parterne er enige om, at det ikke er afgørende, at bevillingen foreligger i 2027; det vigtige er, at byrådet giver en principiel tilkendegivelse med henblik på en anlægsbevilling i overslagsårene.

Orienteringen blev taget til efterretning.

8 Orientering om driften på Historiecenter Dybbøl Banke

Museets direktør gør rede for udviklingen af Historiecenter Dybbøl Banke og Den historiske Destination Sønderborg/Dybbøl med fokus på:

- Ansættelse af projektleder i sekretariatet vedr. Den historiske Destination Sønderborg Dybbøl.
- Masterplanen
- Moderniseringen af Historiecenteret
- Økonomien i 2026 og 2027
- Museets henvendelse vedr. fuld integration af Historiecenteret i Museum Sønderjylland.

Der indstilles til, at orienteringen tages til efterretning.

Referat:

AJ orienterede om at Bo Thørring Kulmbach er ansat pr. 1. februar 2026 som projektleder. Torden & Lynild er engageret til arbejdet med en masterplan. Processen har været sat på pause dels på grund af behov for intern forventningsafstemning, dels på grund af ønske om at Bo Thørring Kulmbach komme mere ind i processen.

Der er indgået aftale med Tegnestuen Mejeriet om en totalrådgiverentreprise vedr. modernisering af Historiecenteret. Der er en dobbelt udfordring med at få renoveringen færdig og samtidig være klar til at tage imod publikum. Der vil være noget nyt i 2027, men den nye retning vil tidligst tegne sig i 2028.

Økonomien: Der er udarbejdet reviderede budgetter, hvor der forudses et underskud på hhv. 200.000 kr. i 2026 og 450.000 kr. i 2027 på grund af de afkortede sæsoner. Underskuddet dækkes af mellemværendet og de ekstra 2 mio. kr., der blev opnået ved ansøgningerne til Stat og Kommune. Denne fremgangsmåde er bekræftet af Sønderborg Kommune, senest under et møde med borgmester Erik Lauritzen, kulturudvalgsformand Daniel Staugaard og direktør for Erhverv, Arbejdsmarked og Kultur Peter Norman.

Bestyrelsen i Fonden Dybbøl Banke har drøftet MSJ's henvendelse om fuld integration i museet. Bestyrelsen er positivt indstillet, men er i tvivl om, hvorvidt tidsplanen holder. Bestyrelsen ønsker drøftelser med Sønderborg Kommune, inden arbejdet begynder.

Kjeld Thrane pointerede, at det skal fastholdes, at den ekstra drift skal finansieres af Sønderborg Kommune.

Anni Mogensen spurgte ind til, hvordan området er organiseret? Direktøren kan evt. godt sidde med flere projekter, hvis der er støttepersoner nok omkring ham. Bestyrelsen kan evt. være medvirkende til at presse på for, at der sker en fordeling af byrderne.

Daniel Staugaard bekræftede, at Sønderborg Kommune ser det som mere bæredygtigt, at det er MSJ, der bliver ansvarlig for indholdet og driften. Vigtigt at huske på, at det bliver en opdateret bygning, der overtages. Der er lagt op til, at kommunen ser på, hvordan der kan gives et driftstilskud i de kommende år. Kommunen ser det også som en investering.

AJ's udspil har været, at der skal være et varigt kommunalt driftstilskud på ikke under en million.

Bestyrelsen drøftede behovet for en omfattende rebranding, herunder behovet for tid og investeringer.

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

9 Fordeling af anlægsmidler

På grund af ændringer i tidsplan og rækkefølge for realiseringen af de store udviklingsprojekter bedes bestyrelsen drøfte fordelingen af anlægsmidler på baggrund af oplæg fra chefgruppen.

Oplægget forudsætter, at en kommende økonomiaftale indeholder anlægsmidler på samme niveau som hidtil. Oplægget opererer med en 2% P/L-regulering i årene 2027, 2028 og 2029.

Der indstilles til, at fordelingen godkendes.

Referat:

Bestyrelsen godkendte fordelingen af anlægsmidler for 2026 - 2029.

10 Status på forhandling om ny økonomiaftale med de fire sønderjyske kommuner

Museets bestyrelsesleder og direktør gør rede for status.

Der indstilles til, at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning og drøfter den videre proces i de fire kommuners kulturudvalg.

Referat:

MB og AJ orienterede. Forhandlingen med SøKoKus forhandlingsdelegation er afsluttet, og resultatet skal nu behandles i de fire kulturudvalg. Museet er inviteret til et vigtigt foretræde den 6. maj for det nye Sønderjysk Dialogforum med de fire borgmestre.

René Andersen orienterede om at det næste skridt er at forhandlingsdelegationen aflægger rapport for SøKuKo. Den endelige beslutning afhænger af byrådene. Det, at der nu er udsigt til fire samtidige projekter, bør også have en betydning.

MB understregede, at en øget kommunal bevilling vil være et godt signal i forhold til staten.

Bestyrelsen to orienteringen til efterretning.

11 Bestyrelsens selvevaluering

Museets bestyrelse har december 2025 evalueret bestyrelsesarbejdet med anonyme besvarelser, jfr. forretningsordenens §7.

Der indstilles til, at bestyrelsen drøfter evalueringen og vurderer behovet for ændringer i bestyrelsesarbejdet.

Referat:

MB betonedede vigtigheden af, at bestyrelsesmøderne starter og slutter til tiden, men hun var åben over for at gøre møderne længere, så der blev mere tid til drøftelserne. En mulighed kunne være at begynde kl. 14.30 i stedet for 15.30, hvilket vil presse medlemmer, der kører fra København.

MB er positivt overrasket over, hvor meget bestyrelsen bidrager med.

CF foreslog, at der med mellemrum blev forelagt og drøftet risikovurderinger. Det kunne med fordel skrives ind i et årshjul.

Bestyrelsen drøftede muligheden af at benytte teamsmøder efter behov - måske blot til orienteringer. MB mente, at det var en god idé med skriftlige orienteringer fra tid til anden. I så fald bør de beskrevne problemstillinger også dagsordensættes på førstkommende BM.

Bestyrelsen foreslår, at der efter hvert møde spørges ind til, om materialet og informationen har været tilstrækkelig.

CF: Det er nemmere at sidde i en bestyrelse, når man kan mærke, at der er god kontakt mellem direktør og bestyrelsesleder mellem møderne. Det var tydeligt at det var tilfældet i MSJ.

Enighed om, at forplejningen er som den skal være.

12 Eventuelt

Referat:

Sean orienterede om udstillingen Magtens Maler, der åbner på Sønderborg Slot på fredag, den 20. marts 2026. AJ orienterede om de tiltag der er taget for at imødegå evt. hærværkshandlinger mod udstillingen.

Næste møde er 8. juni 2026 på Arkæologi.

KT har en udfordring med den 6. oktober, hvor han pt. ikke kan deltage. Mødet flyttes til mandag den 28. september 2026 på Bevaringscentret.

Verifikation

Dokument-ID 09222115557573126882

Dokument

Referat Bestyrelsesmøde.docx
Hoveddokument
9 sider
Påbegyndt 2026-03-19 13:19:23 CET (+0100) af
BetterBoard E-sign Service (BES)
Færdiggjort 2026-05-07 17:17:59 CEST (+0200)

Initiativtager

BetterBoard E-sign Service (BES)
BetterBoard ApS
esign@betterboard.dk
+4553540148

Underskrivere

Kjeld Thrane (KT)
kjth@haderslev.dk
+4541283511

Mit

Navnet returneret af MitID var "Kjeld Nørmark Thrane"
Signeret 2026-04-08 14:59:59 CEST (+0200)

Peter Sevel (PS)
sevel@iusa.nu
+4541414991

Mit

Navnet returneret af MitID var "Peter Ole Sevel"
Signeret 2026-04-04 15:23:18 CEST (+0200)

René Andersen (RA)
rea@toender.dk
+4522304276

Mit

Navnet returneret af MitID var "René Noesgaard Andersen"
Signeret 2026-03-20 06:22:05 CET (+0100)

Signe Bekker Dhiman (SBD)
sbekk@aabenraa.dk
+4541664449

Mit

Navnet returneret af MitID var "Signe Bekker Dhiman"
Signeret 2026-03-19 13:43:32 CET (+0100)

Sean Rumley (SR)
seru@msj.dk
+4529387592

Mit

Navnet returneret af MitID var "Sean Leon Rumley"
Signeret 2026-03-23 08:46:52 CET (+0100)

Carsten Friis (CF)
cfr@friis-group.dk
+4521786698

Mit

Navnet returneret af MitID var "Carsten Friis"
Signeret 2026-05-07 17:17:59 CEST (+0200)

Verifikation

Dokument-ID 09222115557573126882

Anni Mogensen (AM)
anni@mfs.dk
+4521183427

Navnet returneret af MitID var "Anni Mogensen"
Signeret 2026-04-08 16:34:39 CEST (+0200)

Mette Bock (MB)
mebo@km.dk
+4531741958

Navnet returneret af MitID var "Mette Bock"
Signeret 2026-03-19 13:35:40 CET (+0100)

Daniel Staugaard (DS)
das@sonderborg.dk
+4551222354

Navnet returneret af MitID var "Daniel Staugaard"
Signeret 2026-04-08 15:59:26 CEST (+0200)

Denne verificering blev udstedt af Scrive. For mere information/bevismateriale om dette dokument se de skjulte vedhæftede filer. Brug en PDF-læser såsom Adobe Reader, der kan vise skjulte vedhæftede filer, for at se vedhæftede filer. Vær opmærksom på, at hvis dokumentet udskrives, kan integriteten af en sådan udskrevet kopi ikke verificeres i henhold til nedenstående, og at en grundlæggende udskrift vil mangle indholdet af de skjulte vedhæftede filer. Den digitale signatur (elektronisk segl) sikrer, at integriteten af dette dokument, inklusive de skjulte vedhæftede filer, kan verificeres ved hjælp af værktøjer som Adobe Reader.

